

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

INSTRUCȚIUNI

privind acordarea serviciilor sociale persoanelor vârstnice cu mobilitate redusă sau aflate în situație de dependență, care provin din zona conflictului armat din Ucraina și intră în România și nu au solicitat o formă de protecție potrivit Legii nr. 122/2006 privind azilul în România

Având în vedere:

— prevederile art. 2³ alin. (1) și art. 2⁴ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Ordinului ministrului muncii și justiției sociale nr. 29/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și a serviciilor acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinele sociale,

în temeiul:

— prevederilor art. 2³ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederilor art. 18 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale,

ministrul muncii și solidarității sociale emite următoarele instrucțiuni:

Art. 1. — Prevederile art. 2³ alin. (1) și art. 2⁴ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile persoanelor care nu solicită o formă de protecție potrivit Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — (1) Serviciul public de asistență socială, denumit în continuare SPAS, inclusiv Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, denumită în continuare DGASPC, informează instituțiile publice implicate în gestionarea situației de urgență reprezentate de fluxul de persoane provenind din zona conflictului armat din Ucraina și care intră în România cu privire la posibilitatea ca persoanele vârstnice cu mobilitate redusă sau aflate în situație de dependență să beneficieze, la cerere, în mod gratuit de serviciile sociale în conformitate cu prevederile Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la momentul în care persoana vârstnică solicită azil în baza Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererea de acordare a serviciilor sociale, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1, poate fi depusă la reprezentantul serviciului public de asistență socială, inclusiv la DGASPC, respectiv la autoritatea administrației publice locale cu care persoana vârstnică a luat contact la intrarea pe teritoriul României sau la oricare furnizor de servicii sociale care deține licență de funcționare pentru serviciile sociale adresate persoanelor vârstnice și cu care autoritatea administrației publice locale a încheiat un contract de servicii sociale, în condițiile legii.

(3) Cererea de acordare a serviciilor sociale se analizează de către SPAS, inclusiv de către DGASPC, în regim de urgență și se soluționează ținând cont de numărul de locuri disponibile în serviciile sociale aflate în subordine/coordonare.

(4) Pentru îndeplinirea procedurilor de acordare a serviciilor în regim de urgență, autoritatea administrației publice locale asigură interpret, inclusiv prin apeluri telefonice sau video, prin colaborarea cu voluntari, angajarea de personal cunoscător al limbii ucrainene, ruse sau, după caz, al unei limbi de circulație internațională sau orice alt mijloc de tip aplicație mobilă pentru traducere.

Art. 3. — Persoanele vârstnice cu mobilitate redusă sau aflate în situații de dependență, care provin din zona conflictului armat din Ucraina și care intră în România, fac parte din categoria „beneficiarilor admiși în regim de urgență”, în conformitate cu Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare, organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice, prevăzute în anexa nr. 1 la Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 29/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și a serviciilor acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinele sociale.

Art. 4. — (1) Fișa de evaluare sociomedicală prevăzută în anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 886/2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice se adaptează de furnizorul de servicii sociale la situația acordării serviciilor în regim de urgență și se întocmește în funcție de informațiile disponibile la data admiterii în serviciul social solicitat de persoana vârstnică.

(2) Evaluarea stării de dependență și a mobilității reduse se realizează pe baza oricărui mijloc cum ar fi:

a) documente medicale deținute de persoana vârstnică, în situația în care pot fi traduse/interpretate în cadrul echipei de evaluare;

b) evaluarea stării de sănătate/dependență realizată de cadrele medicale în taberele de refugiați;

c) evaluarea realizată pe teritoriul României de personal specializat în domeniul medical, inclusiv asistentul medical comunitar etc.

(3) Stabilirea dreptului de a primi gratuit serviciile sociale pentru persoanele vârstnice cu mobilitate redusă sau aflate în situație de dependență, provenind din zona conflictului armat din Ucraina și care intră în România, se realizează pe baza documentelor pe care persoana le deține la data solicitării serviciului și a declarațiilor acesteia, incluse în cererea de solicitare a serviciilor sociale și a celor incluse în formularul de evaluare.

(4) Serviciile sociale acordate în regim de urgență se pot acorda și în absența actelor de identitate, cu respectarea obligației prevăzute la art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Asistentul social realizează demersuri împreună cu membrii echipei de evaluare și acolo unde situația o impune, prin intermediul unui translator/interpret sau orice alt mijloc de tip aplicație mobilă pentru traducere, astfel încât să se asigure că persoanele vârstnice cu mobilitate redusă sau aflate în situație de dependență, provenite din zona conflictului armat din Ucraina, au înțeles condițiile de acordare a serviciilor sociale prezentate la intrarea în centru sau acordate la adresa la care vor locui, în acest sens oferind persoanelor vârstnice o explicație detaliată a drepturilor de protecție socială de care pot beneficia, precum și consilierea necesară în vederea depășirii situației de dificultate.

Art. 5. — (1) În vederea implementării prevederilor art. 23 alin. (1) și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile administrației publice locale/SPAS își aprobă în regim de urgență proceduri operaționale pentru completarea și adaptarea instrumentelor de lucru standardizate utilizate în procesul de acordare a serviciilor sociale, în conformitate cu standardele minime de calitate în vigoare.

(2) Persoana responsabilă din cadrul SPAS de la nivelul comunei, orașului, municipiului, desemnată în acest sens de către primar sau, după caz, de directorul SPAS, informează zilnic SPAS de la nivelul județului cu privire la situația persoanelor vârstnice beneficiare de servicii sociale în condițiile prevederilor art. 23 alin. (1) și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022, cu modificările și completările ulterioare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

(3) SPAS de la nivelul județului/sectoarelor municipiului București (DGASPC) colaborează cu SPAS din județ, cu furnizorii privați de servicii sociale și cu DGASPC din alte județe/sectoare ale municipiului București în vederea coordonării identificării locurilor disponibile în serviciile sociale

pentru persoanele vârstnice și admiterea persoanelor vârstnice ca beneficiari, în condițiile prevederilor art. 23 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(4) DGASPC centralizează datele prevăzute la alin. (2) și, împreună cu datele aferente serviciilor proprii DGASPC, le transmite zilnic Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în format electronic, prin completarea online a formularului disponibil la următoarea adresă: <https://forms.gle/LdYnccWZvubhqqKh7>.

Art. 6. — (1) Rolul asistentului social și/sau al tehnicianului de asistență socială de la nivelul autorităților administrației publice locale este diferențiat în funcție de etapele de intervenție/acordare a serviciilor sociale:

a) identificarea persoanelor vârstnice cu risc social crescut, respectiv persoane dependente, persoane cu nevoi speciale, persoane care vor să locuiască cu ceilalți membri ai familiei etc.;

b) evaluarea nevoilor sociale în vederea asigurării serviciilor sociale adecvate nevoilor individuale/familiale;

c) identificarea rețelei de servicii sociale adecvate persoanelor vârstnice afectate de conflictul armat din Ucraina, la nivel local și/sau județean;

d) sprijinirea în vederea integrării/accesului la serviciile sociale recomandate în urma evaluării inițiale și elaborării planului de intervenție;

e) consilierea/intervenția pentru depășirea șocului, spaimii, temerilor de natură imediată, a stărilor de vulnerabilitate emoțională, în echipă cu psihologul și/sau alți specialiști;

f) suportul în cazul pierderii resurselor personale sau pierderii membrilor familiei sau persoanelor de atașament;

g) consilierea, în vederea prevenirii abuzului, în cadrul serviciilor sociale sau în comunitate;

h) identificarea furnizorilor privați sau a persoanelor fizice care pot asigura găzduirea și asigurarea nevoilor de bază, pentru o perioadă delimitată, până la identificarea unor servicii sociale adecvate nevoilor persoanelor vârstnice;

i) revizuieste Strategia privind dezvoltarea serviciilor sociale și planurile anuale de acțiune privind serviciile sociale;

j) realizează ecomapa și genograma familiei;

k) alte tipuri de intervenții care sunt în relație cu aria asistenței sociale sau care țin de responsabilitățile asistentului social.

(2) Autoritățile administrației publice locale iau măsurile necesare pentru asigurarea suportului/supervizării pentru creșterea rezilienței în activitatea profesională, cauzate de evenimentele și situațiile în care asistentul social/tehnicianul de asistență socială este implicat profesional.

(3) Autoritățile administrației publice locale pot colabora în acordarea serviciilor sociale cu voluntari români sau străini, aparținând misiunilor internaționale de asistență umanitară, cu alți furnizori de servicii sociale, publici sau privați.

Art. 7. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele instrucțiuni.

Art. 8. — Prezentele instrucțiuni se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marius-Constantin Budăi